

T.C.
MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
BELEDİYE EMİR VE YASAKLARI UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik; 10/7/2004 tarihli 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile 3/7/2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanunu ve diğer yasaların Belediyelere yüklediği görevlerin yerine getirilmesi kapsamında, Belediye tarafından Beldenin düzeni, esenliği, huzur, sağlık ve temizliği ile nizam ve intizamının sağlanması, belde halkının yaşam kalitesinin artırılması çerçevesinde, genel çevre trafik v.b. mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçları ile ticaretin geliştirilmesinin uyum içerisinde yürütülmesi ile Belediye hizmetlerinin, mevzuata uygun ve sağlıklı bir biçimde devamı için Kanunların ve ilgili diğer mevzuatın, Belediyeye verdiği yetki çerçevesinde Belediye emir ve yasaklarının konulması, uygulanması ve uymayanlar hakkında gerekli idari yaptırımların yerine getirilmesi amacı ile hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu yönetmelik, Mardin Büyükşehir Belediyesi yetki sınırları içerisindeki halkını ve halkına hizmet veren bütün Belediye birimlerini, halkına hizmet sunan ve Belediyenin ruhsatına tabi olarak çalışan tüm işyerlerini ve çalışanları ile Belediye sınırları ve mücavir alanları içerisindeki gerçek ve tüzel kişiler ile kamu ve özel bütün kurum ve kuruluşları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönetmelik, 10/7/2004 tarihli 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 3/7/2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanunu, 15/5/1930 tarihli 1608 sayılı Umuru Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkındaki 486 Numaralı Yasa, 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik, 11.04.2007 tarihli 26490 sayılı Belediye Zabıtası Yönetmeliği, 12/11/2012 tarihli 6360 sayılı On dört ilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30/3/2005 tarihli 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 3/5/1985 tarihli 3194 sayılı İmar Kanunu, 4/7/1934 tarihli 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, 9/8/1983 tarihli 2872 sayılı Çevre Kanunu, 24/4/1930 tarihli 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve 2/01/1924 tarihli 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanuna göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

a) Belediye	: Mardin Büyükşehir Belediyesini,
b) Belediye Başkanı	: Mardin Büyükşehir Belediye Başkanını
c) Belediye Meclisi	: Mardin Büyükşehir Belediye Meclisini,
ç) Belediye Encümeni	: Mardin Büyükşehir Belediye Encümenini,
d) Belediye Zabıtası	: Mardin Büyükşehir Belediye Zabıtasını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Belediye Emir ve Yasakları

Huzur ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 5- (1) Huzur ile ilgili uyulması gereken kurallar şunlardır.

- a) Kamuya açık alanlarda genel taşıt araçlarında gezici izinsiz çalgıcılık ve seyyar satıcılık yapmak,
- b) Yapılışları görünümleri ve kokuları ile gelip geçenleri tiksindirecek, rahatsız edecek, çöp, sakatat, yaş deri vb. gibi şeyleri açıkta taşımak,
- c) Açık alanlarda bulunan ve kamunun kullanımına sunulan bank, kanepeler ve benzerlerini oturma maksadı dışında kullanmak,
- ç) Cadde, sokak ve meydanlarda (park, yeşil alan ve boş alanlar) mangal veya ateş yakmak,
- d) Belediyece tayin edilmiş olanlar dışında umumi çeşmelere motorlu ve motorsuz araçlarla veya hortumla inşaatına, evine su almak, çeşmenin etrafını kirletmek ve devamlı işgal etmek, bu yerlerde her çeşit eşya, taşıt aracı ve hayvan yıkamak,
- e) Belediyece yasaklanmış yerlerde aletli veya aletsiz spor yapmak, oyun oynamak,
- f) Konut bölgesinde ve yakın çevresinde, yapım işlerinde kullanılan ve gürültü çıkaran alet ve iş makineleri ile kış mevsiminde hafta içi 08.00 - 17.00 saatleri dışında, yaz mevsiminde hafta içi 08.00 - 19.00 saatleri dışında, Cumartesi ise sabah saat 09:00 dan önce çalışma yapmak ,Pazar günleri ise her türlü tamirat, tadilat, inşaat faaliyeti vb. işleri her türlü tamirat, tadilat, inşaat faaliyeti vb. işleri saat 10:00 dan önce yapmak,
- g) Şehrin meskûn ve Belediyece yasaklanan sahaları dâhilinde bulunan ev ve apartmanların herhangi bir yerinde ve bahçelerinde kümes ve evcil hayvanlarının beslenmesine mahsus yerler yapmak ya da bulundurmak,
- ğ) Belediye sınırları içerisinde başıboş hayvan gezdirmek ve hayvanları belediyemize ait yeşil alanlarda otlatmak,
- h) Her türlü belediye mallarına zarar vermek (Belediye mallarına zarar veren reşit olmayan çocukların velileri sorumludur.)
- ı) Belediye Zabıta memurlarının vazifelerini yaptıkları esnada, görevlerini engelleyecek şekilde karışmak, zorluk çıkarmak, yanlış bilgi vermek ve asılsız ihbarda bulunmak,
- i) Belediyenin belirlediği yerler dışında hayvan satışı yapmak, boş arsa ve umuma ait yerlerde hayvan kesimi yapmak,
- j) İş yerleri önünde satış ve davet amacı ile çığırkanlık,
- k) Çevreyi rahatsız edecek şekilde, yüksek sesle bağırarak, klakson çalmak, şehir içerisinde izin almaksızın ramazan davulu çalmak, durarak veya gezerek, ses yükseltici cihazla veya cihazsız, satıcılık ve ilan-reklam yapmak,
- l) Konut bölgelerindeki işyerlerinde soğutucu motor, fan, klima vb. cihazların, konutları ve çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde gerekli ses ve ısı yalıtımını yaptırmamak,
- m) Turist olarak şehre gelen yabancılara, ilgili kurumlardan tercümanlık belgesi olmadan ve turistlerin rızası dışında zorla tercümanlık yapmaya çalışmak, hizmet karşılığı olarak özellikle turist kabilelerini alış veriş etmeleri için belirli dükkânlara götürme işinden yüzdeler almak (hanuççuluk yapmak)
- n) Apartmanlarda oturanların müsaadesi dışında, huzur ve sükûnu bozacak şekilde binalarda tamirat, tadilat gibi gürültülü işler yapmak, geceleri saat 21.00'den sonra sessizliği bozacak ve başkalarının uykusuna mani olacak şekilde tamirat, tadilat gibi gürültülü işler yapmak ve yüksek ses çıkaran ev aletlerini çalıştırmak,

- o) Ev ya da bahçede veteriner raporu alınmamış süs hayvanı bulundurmak,
- ö) Evinde ve bahçesinde ilgili mevzuatına aykırı olarak hayvan besleyerek çevrenin huzur ve sükûnunu bozucu sağlığını tehdit edici davranışta bulunmak ve komşusunu rahatsız etmek,
- p) Şehir içinde büyükbaş ve küçükbaş hayvan beslemek, ağıl ve ahır yapmak,
- r) Her türlü bina, apartman ve işyerinden sokağa ve komşu yan parsellere tecavüz edecek şekilde soba borusu, baca çıkarmak, çıkan dumanla ve koku ile rahatsızlık vermek,
- s) Konutlarda bodrum ve emsali yerlerde kolaylıkla yanabilen şeyleri biriktirmek, koku yapıcı maddeleri depo etmek, konut ve işyerlerinde hurda eşya ve atıklarını izin almadan biriktirmek veya yakmak,
- ş) Boş arsa içinde çadır veya buna benzer barakalar yapmak ve depolama yapmak (Arsadaki olumsuzluklar arsa sahibi tarafından ihtara rağmen giderilmediği takdirde Belediye tarafından gerekli düzenlemeler yapılır ve masrafları %20 fazlası ile ilgisinden tahsil edilir.)
- t) Cadde, sokak ve kaldırımlar ile boş alanları izin almadan, izin alınsa bile gerekli güvenlik tedbirlerini almadan kömür, odun, eşya v.b. malzeme dökmek veya bekletmek,
- u) Etrafı rahatsız edecek kadar yüksek sesle konuşmak, gülmek ve şarkı söylemek, şakalaşmak,
- ü) İzinsiz olarak seyyar satıcılık, fotoğrafçılık, berberlik, falcılık, müzisyenlik yapmak,
- v) Her türlü çalgı aletlerini radyo, televizyon vb. Halkı rahatsız edecek şekilde yüksek sesle çalmak, dinlemek,
- y) İş hanı, kapalı çarşı ve pasaj gibi binaların ortak kullanım alanlarını; dükkân ihdası veya seyyar satıcı ikamesi suretiyle işgal etmek veya ettirmek,
- z) Kapalı çarşı, pasaj ve müesseseler vb. yerleri ikamet maksatlı kullanmak,
- aa) Görgü kurallarına aykırı davranmak,
- bb) Otobüs, kamyon ve tırları cadde bulvar ve meydanlara park etmek, yasaktır.

Temizlikle ilgili emir ve yasaklar

MADDE 6- (1) Temizlik ile ilgili uyulması gereken kurallar şunlardır.

- Her türlü yıkımlarda, etrafı rahatsız edici toz ve toprakların etrafa yayılmasına mani olacak tedbir almamak,
- a) Yol ve caddelerdeki kanalizasyon ve baca menfezlerini tıkayacak veya fena koku çıkaran maddeler atmak ve dökmek, kanalizasyon ve kanal temizliği için ruhsatsız açmak, kanal veya kanal bağlantısı yapmak,
 - b) Etrafı kirletecek veya fena koku çıkaracak deri, gübre, paçavra vs. sermek, dökmek ve kurutmak.
 - c) Binaların, önemi ve değeri çok olan yapıların, yer altı ve yerüstü geçitlerinin camilerin ve her türlü ibadet yerlerinin yüzlerini, duvarlarını, cadde ve sokaklarla tretuvarları tebeşir, yağlı boya, katran vs. ile karalamak, yakmak, şekil çizmek ve kirletmek,
 - ç) Kirli, yağlı veya pis kıyafetle ve ellerinde gelip geçenleri ve etrafını kirletecek, lekeleyecek, iğrendirecek malzeme, eşya vs. ile kalabalık arasına girerek halkı rahatsız etmek.
 - d) Çeşme, sebil ve havuzları kirletmek, ufak tefek şeyleri atmak, buralarda eşya ve hayvan yıkamak, sulamak,
 - e) Binek ve araba hayvanı olarak kullanılan hayvanların yerleri kirletmesine meydan vermek,
 - f) Şehir içerisinde kapalı ve açık alanlarda her türlü hurda biriktirip depolamak.
 - g) Seyir halindeki araçların yayalar üzerine su ve çamur sıçratması, araçlardan dışarıya çöp, kâğıt, sigara izmariti vb. şeyler atılması.
 - ğ) Asfalt kaplamalı yollarda ve tretuvarlarda, araçların tamirâtı esnasında, yolları ve tretuvarları tahrip edecek ve kirletecek fiillerde bulunmak.
 - h) İşyerlerinde belediyece kabul edilen standartlara uygun çöp kabı bulundurmamak.
 - ı) Sokak, cadde, bulvar, meydan vb. yerlerde araç yıkamak.
 - i) Çöp ve süprüntü ile ilgisi olmayan bilumum atıkları, çöp ve süprüntü kavramı içine girmeyen malzeme ve imalat atıklarını, her müessese kendi imkânları ile temizleyip toplamaya ve belediyeye ait çöp imha sahalarına taşımaya mecbur olup, bu yükümlülükleri yerine getirmemek.
 - j) Belediyelerce belirlenen çöp toplama kaplarına (Plastik çöp torbası, Çöp kovası, Çöp bidonu) çöp kapsamına girmeyen maddeleri koymak,

(2) Çöp ve süprüntü kapsamına girmeyen maddeler şunlardır.

- a) Her türlü inşaat artıkları, taş, tuğla, molozlar (Çimento, kireç vs), kereste demir malzeme ve atıkları,
b) Evlerden çıkacak kereste ve odun parçaları.
c) Bilumum imalathane ve fabrika artıkları.
ç) Tamir edilen yol artıkları, yol çamur ve molozları.
d) Budanan, kesilen ve kırılan ağaçlar, ağaç dalları, park, bahçe, sebze ve meyve bahçesi atıkları, kalorifer, kül ve erime durumundaki maddelerin yüzeyinde toplanan madde (cürufı))
e) Çöp kapsamına giren maddeleri üstü kapalıda olsa çöp toplama saatleri dışında cadde, sokak ve meydanlara çıkartmak, bırakmak.

(3) Çöp ve süprüntü kapsamına giren maddeler şunlardır.

- a) Mutfak ve yemek artıkları, odun külleri,
b) Bütün konserve, yağ tenekeleri, ilaç kutu ve şişeleri, cam parçaları, plastik kutu, kova, küçük bidon vs.
c) Elektrik süpürgesi artıkları, süpürge artık ve süprüntüleri, her türlü kâğıt, mukavva kutu ve parçalar, caddenin ve yolların kardan temizletilmesi,
ç) Ev dikiş artıkları, paçavra ve bezler,
d) Ağaç yaprakları, yol ve caddelere pisleyen hayvan pislikleri,
e) Daimi ve geçici Pazar yerlerinin süprüntüleri ve hal çöpleri,
f) Sahipsiz her türlü hayvan leşleri,
g) Soba külleri,
ğ) Cadde, sokak ve meydanlarda herkese açık (umuma mahsus) alanlarda halı vb. şeyler yıkamak, Apartman yönetimlerinin belirlediği gün ve saatlerin dışında halı, kilim vb. silkelemek,
h) Binalardan dışarıya çıkan soba borusu, baca, kanalizasyon, fosseptik ve her türlü sanayi ve iğrenç sularının, akıntı ve sızıntısına mani tedbir almamak, yağmur suyu borularını varsa şehir kanalına bağlamayıp açıkta bırakmak,
ı) Balkon, pencere ve teraslara etrafı rahatsız edici koku çıkaracak madde sermek.
i) Ev ve işyerlerinin dış duvarları, kapı içleri vs. boyandığı vakit gelip geçenlerin üzerinin kirletilmemesi için gerekli koruyucu tedbirleri almamak,
j) Bina yüzleri yıkanırken veya kaldırımlarda temizlik yapılırken gelip geçenlerin üstlerini kirletmek, (Temizlik 24:00 – 07:00 saatleri arasında gürültü çıkarmadan yapılacaktır.)
k) Mesken, işyerlerini, araçları ve eşyaları temizlerken kirli, çamurlu ve iğrenç sularını yollara ve yaya kaldırımlarına akıtmak,
l) Her türlü bina ve inşaatlardan çıkan suları yollara ve yaya kaldırımlarına akıtmak.(Zaruri hallerde bu gibi boşaltmalar en yakın kanal ızgarasına hortum vasıtasıyla akıtılabilir.)
m) Binaların Cadde ve sokaklara bakan ön balkon ve pencerelerine bina yüzeyinden taşacak şekilde, havalandırmak ve kurutmak maksadı ile çamaşır vs. asmak,
n) Park, bahçe, yol, kaldırım gibi kamuya ait ortak kullanım alanlarına çerez kabukları, izmarit ve sakız ile her türlü çöpu atarak çevrenin kirletilmesine sebep olmak,
o) Her türlü moloz, hafriyat ve katı atığı geri dönüşüm tesisleri, katı atık tesisleri veya belediye ve kamu kurumlarınca belirlenen döküm sahaları dışındaki alanlara dökme,
ö) Şehir içerisinde el arabası, at arabası, kamyon, kamyonet, çuval vs. ile hurda kâğıt vb. şeyleri toplamak ve depo etmek.
p) Her çeşit eşya ve malzemenin yükleme, boşaltma ve tamiri sırasında yerleri ve etrafı kirletmek,
r) Cadde, sokak ve meydanlara kış mevsiminde 17:00 yaz mevsiminde 20:00 saatlerinden önce çöp çıkartmak, bırakmak.

- s) Çöp ve süprüntü kapsamına giren ve girmeyen maddeleri çöp toplama, biriktirme ve muhafaza edilen yerler dışına bırakmak,
- ş) Yollara paspas atmak,
- t) Mesken ve işyerlerinin dış cephelerine takılması uygun görülen klimaların sularını ve balkon korkulukları ile pencere dışına konan saksıların sularını açığa akıtmak,
- u) Çöp kaplarına taş, toprak, kum, çakıl, vb. gibi inşaat malzemesi koymak,
- ü) Binaların yıkanarak temizlenmesi esnasında, kirli ve sabunlu sularını yaya kaldırım ve/veya yollara akıtmak, yasaktır.

Düzen (nizam intizamla) ilgili emir ve yasaklar

MADDE 7- (1) Düzen (Nizam ve intizam) ile ilgili uyulması gereken kurallar şunlardır.

a) Yükleme, taşıma ve boşaltma işlemleri halkı rahatsız etmeyecek şekilde yapmak. Bu işlemler yapılırken cadde ve sokaklar uzun süre işgal edilmeyecek, işlem bittikten sonra etraf temiz olarak bırakılacaktır,

b) Kümes, ahır ve ağıl hayvanlarını sokaklara bırakmak, park, bahçe, arsa, cami ve diğer mabetlerin avlularında otlatmak, Belediyece tayin edilen cadde ve yollar dışındaki yollardan ve meydanlardan geçirmek,

c) Belediyece konulmuş her nevi sokak levhaları ile kapı numaralarını, durak tabelalarını, çeşme musluklarını, çöp kutularını sabit ve hareketli alet, edevat ve araçlarını bozmak, kırmak, düşürmek, yerlerini değiştirmek,

ç) Apartman, iş hanı vb. çok katlı binalarda hane numaralarını belirtmemek, apartmanların ortak kullanım alanlarında, iş hanı girişlerinde ve pasajlarda geliş geçişi engelleyici her türlü işgale yol açmak, apartman ve iş hanlarında çöp torbaları vb. şeyleri merdiven boşluğuna veya koridorlara koymak,

d) Belediyenin bakım ve sorumluluğunda olan, kamunun yararlandığı ve gelip geçtiği yol kenarları, yeşil alanlar vb. yerlerde çimenlere ve çiçeklere basmak, top oynamak, ağaçlara fidanlara her ne suretle olursa olsun zarar vermek, ağaçları ve fidanları kesmek ve budamak, çiçek koparmak, ağaçlara çıkmak veya bu hareketleri hayvanlara yaptırmak, hayvan bağlamak, ağaçlara ilan yapıştırmak, salıncak kurmak, çivi çakmak, isim yazmak, şekil çizmek, tahrip etmek,

e) Belediyenin bakım ve sorumluluğunda olan, kamunun yararlandığı ve gelip geçtiği yol kenarlarına, duvarlara, alt geçitlere, köprü ayaklarına, elektrik direklerine her türlü yazı yazmak, resim yapmak, boya yapmak,

f) Umumi havuzlarda yüzmek, var ise balık tutmak veya balıklara zarar vermek, umumi parklardaki anıt ve eserlere zarar vermek,

g) Belediyeden izin alınmaksızın işyerleri önüne tente, tretuvarların üzerine her çeşit işaret levhası, reklam panoları dikmek ve bahçelerden sarkan ağaç dallarının yaya geçişini engelleyecek şekilde aşağı sarkmasına meydan vermek,

ğ) İmar Kanunu'nda bahsi geçen her türlü yapıları ve tamirleri Belediyeden ruhsat almadan veya alınan ruhsata aykırı olarak yapmak veya yaptırmak. Yollar ve meydanlar üzerinde yapılan inşaat, inşaat tamir işlemleri ve yıkım işlemlerini tahta perde çevirmeden yapmak, toz çıkarmak, moloz vs. düşmesine meydan vermek, yollardaki ağaçlar, yeraltındaki ve havadaki nakil hatlarına zarar vermek, inşaat malzemelerini sokaklarda işlemek, kum, kireç vb. şeyleri doğrudan inşaat alanına dökmek.

h) İnşaatların görünür alanlarda tanıtıcı ve uyarıcı levha asmamak veya bu levhalar üzerinde gerekli bilgileri bulundurmamak,

ı) Toprak, kum, mıcır, kömür tozu ve talaş gibi maddeler taşıyan kamyonlardan bu maddelerin cadde, sokak ve meydanlara dökülmesine meydan vermek, yükün etrafa savrulmasına ve uçuşmasına mani olmak üzere kamyonların üzerini branda ile örtmemek. Hafriyat vb malzeme nakli yapan araçların brandasız ve tekerlikleri çamurlu bir şekilde trafiğe çıkması,

i) Kapı, pencere, duvar, saçak gibi dışarıdan görülen yerleri kapatmak için, tente olarak hasır, çuval, bez vs. gibi görünüşleri çirkin şeyleri asmak, takmak.

j) Binaların caddeden görülecek kısımlarına çirkin manzara arz eden renk ve şekilde ufak tefek şeyleri (öteberi) koymak, sucuk, pastırma vs. gibi gıda maddelerini asmak ve kurutmak,

- k) Boş arsaların sokak ve meydanlara bakan cephelerini tahta perde veya duvar ile kapatıp muhafaza altına almamak,
- l) Herhangi bir izin almadan, kaldırım ve yollarda kazı yapmak,
- m) Dükkânların Sokak veya caddeye bakan yüzlerine çivi, çengel vs. çakarak ufak tefek şeyleri (öteberi) asmak,
- n) Meydan, cadde ve bulvarlarda bulunan işyerlerinin geceleri kent estetiğine uygun şekilde olmayan ışıklandırma kullanmak, çevreye rahatsız edici ışık kullanmak,
- o) Resmi Bayram günlerinde işyerlerine Türk Bayrağı asmamak, (Bayraklar standarda uygun olacak, yırtık, ütüsüz ve rengi soluk olmayacaktır.)
- ö) Tüm kamu kuruluşlarına ait direk, lamba, levha, araç ve gereçlerini kırmak, bozmak ve tahrip etmek,
- p) Binaların tamamını veya kör cephe dâhil herhangi bir cephesinin kısmen veya tamamen sıvasız, boyasız bırakmak, çevrenin özelliklerine göre yapılar arasında uyum sağlamamak, güzel görünüm elde etmek amacıyla Belediye Meclis Kararı ile belirlenmiş dış cephe boya ve kaplamaları ile çatının malzeme ve rengine uymamak,
- r) Umumi çeşmeleri, sulama vanalarını ve havuzları amacı dışında kullanmak,
- s) Çöp kutularını ve konteynerlerini karıştırmak,
- ş) Tozunu temizlemek maksadıyla yola paspas atmak,
- t) Cami avluları, abidelerin etrafı, şehrin özenle yapılmış (mutena) yerlerinde, köprü, istasyon, park vb. gibi halkın gelip geçtiği yerlerde eşya bırakmak, yatmak, buraların düzeni bozmak,
- u) Gişe önlerinde, duraklarda sıraya riayet etmeyip öne geçmek, itişip kakışmak, sırayı bozmak,
- ü) Ana Cadde ve meydanlarda çember yuvarlamak, kaykay yapmak vb. çevreyi rahatsız etmek,
- v) İnşaat ve tamirata ait tuğla, taş, toprak, kum, çimento, tahta, varil, kazma, kürek vb. İnşaat malzemelerini caddeye sokakların üzerinde (işgaliye ödenen sahanın dışında) bırakmak,
- y) Taşınır veya taşınmaz, canlı ve cansız belediye eşya ve mallarına zarar verecek eylem ve davranışlarda bulunmak veya bunları amacı dışında kullanmak. (Belediye malına zarar veren reşit olmayan çocukların velileri sorumludur.)
- z) Park, meydan ve umuma açık yerlerde belediyeden gerekli çalışma izni almadan stant açmak ve gösterilen yerler dışında faaliyette bulunmak,
- aa) Belediyenin tayin ve tespit ettiği yerlerden başka yerlerde daimi ve geçici olarak tezgâh ve araç üzerinde pazar kurmak,
- bb) Binaların meydan, cadde veya sokağa bakan balkon, teras ve /veya cephelerine; görüntü kirliliğine sebebiyet verecek, şehir estetiğini bozacak veya tehlike yaratacak nitelikte her türlü malzeme, eşya veya ufak tefek şeyleri (öteberi) koymak veya asmak,
- cc) Binaların, ortak kullanım alanlarını kat malikleri kurulundan izin alınmadan her ne şekilde olursa olsun kullanmak ve/veya işgal etmek,
- çç) Binalarda ve işyerlerinde klima, çanak anten, reklam tabelası vb. kendi alanı dışına monte edilmesi,
- dd) Bina ve dükkânların cadde ve sokağa bakan cephelerine konulan tente, saçak genişlikleri emsallerinden geniş, yükseklikleri ise 2,50 metreden az olamaz,
- ee) Umuma açık alanlar veya boş arsalarda; kent estetiğini bozacak ve/veya görüntü kirliliği yaratacak mal, malzeme, eşya vb. Şeyleri gelişli güzel depolamak, biriktirme ya da bu alanlarda baraka, kulübe vb. şeyler yapmak,
- ff) Meskûn mahalde bulunan boş arsalarda gerekli tedbirleri almayarak (yabani otların temizlenmemesi, ağaçların budanmaması, çöp moloz vb. şeylerin atılmasının engellenmesi) çevre ve insan sağlığını tehlikeye düşürmek,
- gg) Binaların, tamir, bakım, onarım, yapım ve/veya yıkımı sırasında gerekli tedbirleri almayarak çevreyi rahatsız etmek veya zarar vermek, inşaat alanını paravan ile çevirmemek,
- ğğ) İnşaatlarda mal sahibi ile sorumlu yapı denetim firmasının kim olduğunu, inşaatın fenni ve teknik vasfını, ruhsat tarihini gösterir tabela asmamak,

hh) Yollar, pazar yerleri ve taşıt trafiğine kapalı yaya gezinti alanı gibi herkesin gelip geçmesine mahsus yerler ve/veya kaldırımları ile toplu taşıma araç durakları ve alt yapı çalışması yapılan cadde, sokak, meydan vb. alanları taşıtlarla, durarak, duraklayarak yâda park ederek işgal etmek, çalışmalara engel olmak,

ıı) Dükkânların önüne tezgâh, sandalye, sepet, vb. koymak çıkarmak, buralarda oturmak, gelip geçişi engelleyip çevreyi rahatsız etmek, nizam ve intizamı bozmak, yasaktır.

Sağlık, emniyet ve esenlik ilgili emir ve yasaklar

MADDE 8-(1) Sağlık, emniyet ve esenlik ilgili uyulması gereken kurallar şunlardır.

a) Gelip geçenlere zarar verecek derecede azgın ve huysuz olan hayvanlara açık (umumi) yerlerde binmek, bunları tedbir almadan yedekte götürmek, vahşi hayvanları şehre sokmak ve ticari amaçla teşhir edip oynatmak,

b) Belediyeden müsaade almadan, hayvan sağlık belgesi olan menşe şahadetnamesi ve Hayvan Sağlık Raporunu ibraz etmeden, sirk veya başıboş, dağımık (müteferrik) hayvanları şehre sokmak veya bunları şehrin içinde bir yerden bir yere götürmek (Nakle ait tertibatın özellikleri belediyenin mütehassıs memurlarınca tespit edilir.)

c) Kaldırımlarda, yaya yollarında ve meydanlarda futbol oynamak, havalı tüfekte atış talimi yaptırmak, uçurtma uçurmak, bisiklet, motosiklet ve hayvanla çekilen araçları kullanmak,

ç) Belediyeye kayıt edilmemiş, numara almamış, aşılama işlerini süresi içinde yaptırılmamış, tasmatsız, ağızlıksız, yularsız veya yuları gelip geçenlere zarar verecek kadar uzun, sahibi elinde tutulmaksızın etrafa zarar verecek şekilde hayvan geçirmek, bu gibi hayvanları serbest, başıboş bırakmak ve şehir içinde hayvan koşturmak, belediye veterinerliğinden karnesi olmayan ve aşıları yapılmamış evcil hayvanları evde beslemek,

d) Meydan yol ve tretuvarlarda her türlü tamirat ve hafriyatta gerekli emniyet tedbirlerini almamak ve geceleri izinli çalışmalarda renkli ışıklarla tehlikeyi belirtmemek,

e) Toplu taşıma araçlarının kapı ve pencerelerinden tehlikeli olacak şekilde baş ve kol çıkarmak, bu araçların fren, zil, kampana vs. gibi iç tesisatı ve tertibatını karıştırmak ve bu araçlara hareket halinde veya durak dışında durduğu zaman binmek veya araçtan atlamak,

f) Belediyeden ruhsat almadan ve verilen ruhsat tezkerelerinin altı ayda bir defa vize işlemine esas gerekli hayvan muayenesi yaptırılmamış araba hayvanlarını (koşumda) kullanmak,

g) Yol üzerindeki binaların yüzlerine bayrak, levha, afiş ve benzerlerini sağlam bir şekilde sabitlememek,

ğ) Binaların yüz tarafındaki pencere, balkon, teras, vs. yerlerine sabit ve lüzumlu tedbirleri almaksızın çiçek saksısı, testi ve her türlü eşya koymak,

h) Şehrin içindeki aralarda bulunan sarnıç, kuyu, kireç kuyusu, mahzen vs. gibi çukurları üstü açık bulundurmak veya etrafını çevirmemek, gerekli emniyet tertibatını almamak,

ı) Kalorifer veya ısıtıcı cihazlarla ısıtılan otel, tiyatro, sinema gibi yerlerin ısı dereceleri hava şartlarına göre (+15) dereceden aşağı düşürülemez. Yukarıda bahsi geçen yerlerde kontrol için termometre bulundurulması mecburidir. Kalorifer ve ısıtıcıların 15 Kasım tarihinden Nisan ayı sonuna kadar yakılmaları zorunludur. Ancak, bu tarihler dışında ısı bina içerisinde (+15) dereceden aşağı düştüğü takdirde dahi yakılması mecburiyeti vardır. Bu yasağa uymayanlar hakkında yasal işlem yapılır,

i) Belediye Encümenlerince tayin ve tespit edilen bölgeler haricinde hayvan ahır yapmak, hayvan beslemek,

j) Her türlü binalarda üst kat dairelerden herhangi bir şekilde alt kata su, baca vb. sızıntıya meydan vermek,

k) Pazaryerleri, cadde ve sokaklarda et ürünleri, süt ürünleri, unlu mamuller, kuru yemiş, tatlı, lokum ve bisküvi gibi ürünlerin açıkta satışı yapmak

l) Gıda sevkiyatına uygun şartları taşımayan araçlar ile gıda sevkiyatı yapmak.

m) Her türlü bina, Apartman ve işyerinden sokağa ve komşu yan parsellerinde bulunanları rahatsız edecek şekilde soba borusu ve baca çıkartmak, çıkan duman ve koku ile rahatsızlık vermek,

n) İşyerlerinden, evlerden ve apartmanlardan sokağa ve yan parsellerinde bulunan arsalar çöp vb. şeyler atmak.

o) Yaya ve araç trafiğini aksatacak biçimde mülkiyet sınırı dışına taşarak merdiven veya kademeli girişler yapmak. Yasaktır.

Yangın ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 9- (1) Dükkân, mağaza, imalathane, fabrika gibi halkın alışveriş yaptığı yerler ile umuma açık olan ve halkın toplu bir şekilde bulunduğu yerlerde yeter sayıda yangın söndürme cihazı bulundurulması mecburidir,

(2) Apartman, İş hanı, Otel, Hamam, Fırın ve imalathanelerin bulunduğu binalardaki bacaların yılda en az bir kez temizlenmesi mecburidir,

(3) Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla Fabrika, fırın, Han, Hamam, Pansiyon, Otel, iş hanı ve apartmanlardaki bacalara siklon veya sulu filtre takılacak, bunlar devamlı surette çalışır durumda olacak ve bacalar çevre binalardan 2 metre yükseklikte olacaktır,

(4) Şehir dâhilinde meskûn sahalarda dolmuş veya boş olarak LPG tüp kamyonları ile akaryakıt tankerlerinin park edilmesi yasaktır. Bu tür araçlar Belediyece belirlenen alanlara park edilecektir,

(5) Halkın toplu olarak bulunduğu yerler ile mutfak bölümü bulunamayan bütün işyerlerinde yemek pişirme, çay yapma vb. amaçlı olarak LPG tüpü kullanmak yasaktır.

Mezarlıklarla ilgili emir ve yasaklar

MADDE 10- (1) Mezarlıklarla ilgili uyulması gereken kurallar şunlardır.

a) Mezarlıkları çeviren duvar, parmaklık vs. gibi yerlere çıkmak ve tırmanmak, mezarların üstüne çıkmak veya oturmak, çiçek, fidan, ağaç veya herhangi bir bitkiyi koparmak, sökmek, mezarlar üzerine konmuş eşya ve işaretleri kaldırmak, yerlerini değiştirmek, mevcut yollar haricinde gezinmek, her ne olursa olsun ziyaretçilerin huzur ve huzurlarını ihlal ve mezarlıklara zarar vermek ile ölümlere karşı saygısızlık gösterecek hareketlerde bulunmak,

b) Sarhoşların, dilencilerin, seyyar satıcıların, yanında velisi bulunmayan çocukların mezarlık içine girmesi,

c) Güneş battıktan sonra mezarlıklara her ne sebeple olursa olsun girmek,

ç) Mezarlıklarda Belediyeden ruhsat almaksızın her türlü tesisat ve tamirat yapmak veya yaptırmak.

d) Mezarlıklarda belediyenin izni olmadan vatandaşların dini duygularını istismar ederek para ya da herhangi bir bedel karşılığında dua ya da Kuran okumak.

e) Mezarlık içerisinde her türlü kümes hayvanı, küçükbaş ve büyükbaş hayvan otlatmak.

f) Bu yönetmeliğin genel (umumi) yerlerde yapılmasını yasak ettiği fiilleri mezarlıklarda yapmak. Yasaktır.

Hayvan ölümleri ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 11- (1) Belediyece hayvan ölümlerini yakma fırını veya hayvan mezarlığı yapıncaya kadar hayvan ölümleri hakkında uyulması gereken kurallar şunlardır.

a) Büyük ve küçük her türlü hayvan ölümlerini her nerede olursa olsun açıkta bırakmak, Umuma açık yerlere atmak veya gömmek, (Ahır ve ağıl hayvanlarının ölümleri bu hususta Belediyece hazırlanmış özel vasıtalarla nihai işlemi yapılacak yere kadar ölü hayvanın nakli kabul edilecek tarifeyle göre yapılacaktır. Hayvan ölümleri hayvan sahipleri tarafından koku çıkarmaya meydan verilmeden şehir dışında, hayvanlar tarafından eşilip çıkarılmayacak surette gömülecektir. Bunlar gıda maddelerine veya insanlara mahsus eşyayı nakle veya insan taşımaya mahsus araçlarla taşınmayacaktır.)

b) Kedi, köpek ve kümes hayvanlarının ölümlerini kokutmadan (hususî) açık yerlere, hayvanlar tarafından çıkarılmayacak ve koku çıkarmayacak şekilde gömmemek veya ilk geçecek temizlik arabalarına teslim etmemek.

c) Bulaşıcı hastalıklar neticesinde veya şüpheli olarak ölen hayvanları ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarına haber vermemek ve bu gibi hayvanlar için Hayvan Sağlık nizamnamesi hükümlerine göre işlem yaptırmamak. Yasaktır.

Daimi ve geçici pazar yerleri ilgili emir ve yasaklar

MADDE 12- (1) Daimi ve geçici Pazar yerlerinde uyulması gereken hususlar. (TS-10080 ve TS- 10081 standartlarına göre hazırlanan pazar yerlerinde düzen, özen ve ekonomik düzenle ilgili çalışmalar İlçe Belediye Başkanlıklarına bağlı Belediye Zabıtalara yürütülür)

a) Pazaryerlerinde pazarcı olarak faaliyet gösteren kişilerin Esnaf Odalarına veya üretici ise Ziraat Odaları'na kayıtlı üye olmaları esastır,

b) Pazarcı esnafı, ikamet ettiği İlçe sınırları içerisinde en çok 2 adet Pazar yerinden tezgâh tahsisi alabilecek ve bizzat tezgâhının başında kendisi bulunacaktır,

c) Pazarcı esnafı kendisine tahsis edilen alanın dışına çıkamaz. Gerek halkın geçeceği gerekse komşu esnafın tezgâh arkasına geçiş için ayrılan geçitleri kapatamaz,

ç) Hiçbir esnafın tezgâh düzenlenmesinde komşu esnafın satış yapmasını engelleyecek şekilde malını aşırı derece yığması, tezgâhını ileri çıkararak komşu tezgâhın önünü kapatması yasaktır,

d) Pazarcıların tezgâh önünde gezmeleri, bağrımaları, çağrımaları, bir takım söz ve işaretlerle müşteriyi davet etmeleri yasaktır,

e) Pazar yerlerinde her satıcı bulunduğu yeri temiz tutacak, çevresini kirletmeyecektir,

f) Pazarcı alışverişte kullandığı ölçü aletinin (terazinin) ve gramlarının kolaylık sağlamak amacı ile görünür ve aleni şekilde kullanılması zorunludur. Terazi ve gramlarının tezgâh gerisinde görünmeyecek bir şekilde kullanılması yasaktır,

g) Ölçüler kanununa göre temiz tutulmamış, damgalanmamış, hileli, ayarı bozuk her türlü teraziyi kullanmak yasaktır,

ğ) Terazide hile yaptığı tespit edilen Pazarcının terazisine el konur. Durum tutanakla tespit edilir. Bu tutanağa terazinin seri no' su yazılacak ve terazi imha edilecektir. Bilahare imha edilen terazinin akıbeti Ticaret İl Müdürlüğü Ölçü ve ayarlar servisine bildirilir. Terazinin çift kefeli veya elektronik olması yapılan bu işlemi durdurmaz,

h) Tartılacak şeylerin ağırlığına tesir edecek ve alıcıyı bedelinden fazla zarara sokacak derecede kalın kâğıt vb. şeyler kullanmak yasaktır,

ı) Pazarcı pazarın bitimini müteakip pazaryerine hiçbir mal ve malzemesini bırakmayacaktır. Bilahare bu alanın belediyece temizliği sırasında mal ve malzemenin görebileceği zarardan ötürü pazarcı hiçbir hak iddia edemez,

i) Belediyenin önceden tayin ve ilan ettiği yerler ve zamanlar dışında Pazar kurmak yasaktır,

j) Pazarcı esnafı Pazar yeri ilan edilmiş alandaki numaratajlandırılmış tezgâhların haricinde veya Pazar yeri olarak ilan edilmiş alanların dışında (sokak araları vb. yerlerde) hiçbir surette tezgâh kuramaz, satış yapamaz,

k) Pazar dâhilinde satışa sunulan gıda maddelerinden,11/6/2010 tarihli 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Gıda ve Yem Kanunu gereğince üzeri kapatılması zorunlu olan gıda maddelerinin (Pişmiş veya pişmemiş) üzerlerinin daima kapalı olması ve satışa arz edilen maddelerin fiyat etiketinin konması mecburidir,

l) Pazar yerlerinde mevcut satış tezgâhlarını kullanan pazarcılar tezgâhlarını başkasına kiraya veremez ve satamaz,

m) Pazarcı esnafı Maliye, Hal Müdürlüğü ve Belediye Zabıtasınca yapılacak denetimlerde sattığı ürünün faturasını, irsaliyesini vb. gibi belgeleri ibraz etmek zorundadır. Geçerli belge ibraz etmeyenler hakkında idari para cezası uygulanır,(Üreticiler hariç)

n) Pazarcı esnafı, pazarcı olduğunu kanıtlayan pazarcı belgesini Pazar devam ettiği süre boyunca bulundurmaya zorundadır. Pazarcı esnafı, belediyenin belirlemiş olduğu renk ve standartta temiz iş gömleği giyecektir. İş gömleğinin sağ üst cebinde pazarcı esnafının ad ve soyadının yazılı olduğu isimlik bulunacaktır,

o) Pazaryerlerinde yangın çıkmasına neden olacak yahut can güvenliğini tehlikeye düşürecek her türlü parlayıcı, yanıcı ve patlayıcı maddeler kullanılması ve bulundurulması (Bütan gaz tüpleri, tiner, vb.) yasaktır. Esnafın tahsisli alanlarda tehlike doğurabilecek kimyevi maddeleri, atlama ve sızma sureti ile çevreye zarar verebilecek her çeşit mal ve malzemeyi bulundurmaları ve satışı ile iştiğal etmeleri yasaktır,

ö) Pazaryerlerinde, Pazarcılar, kendilerine ayrılan stantlara görünümü ve niteliği etkilesin veya etkilemesin hiçbir değişiklik ve ilave yapamazlar. Stant aralarını, duvarları yıkmak, geri yahut ileri almak yeni duvar örmek, dış görünümü etkileyecek değişiklikler yapmak kapamak veya daraltmak gibi bütün ameliye ve işlemler ile koruma amacına yönelik kepenk ve benzeri ilavelerin yapılması için Belediyeden izin alınması gerekir,

p) Tahsisli alanlarda tesisin estetik görünümünü bozacak şekilde direk, levha, tabela benzeri şeyler asmak, çakmak, dikmek, tanıtıcı bayrak, pankart, flama asmak ve teşhir etmek, aşırı ve göz alıcı şekilde aydınlatma yapmak yasaktır. İhtiyaç duyulması halinde Belediyeden izin alınması zorunludur,

r) Pazaryerlerinde hal dışında toptan mal satışı yasaktır. Bu amaçla pazaryerlerinde bulunan veya tesisi edilen her tür kantar istisnasız tüm Zabıta birimleri tarafından toplattırılacak ve bir tutanakla imha ettirilecektir. Cezai rüsumu ödenmek sureti ile toptan mal tutanakla imha ettirilecektir. Cezai rüsumu ödenmek sureti ile toptan mal satanlarında perakende satış yapması yasaktır. Bu tür satışlar ancak Zabıta Müdürlüğü gözetiminde tanzim satış mahiyetinde, gösterilen alan üzerinde sadece halka arz şeklinde yaptırılabilir. Bu alan sabit tahsis alanı olarak algılanamaz. Bu alan için herhangi bir ücret alınmaz. Tanzim satış yapılan malın fiyatı o günkü veya hal kapalı ise bir önceki günkü azami hal satış fiyatını geçemez. Tanzim fiyatın tespitinde mal kalitesine göre, belediyenin tespit edeceği fiyat baz olarak alınabilir,

s) Pazaryerinde tüketiciye dönük perakende fiyatların serbestçe arz ve talebe göre belirlenmesi esastır. Perakende fiyatların oluşması gereken eşik fiyatının üstünde kendi çıkarları doğrultusunda belirlemek amacı ile pazara gelen malın miktarını engellemek, gelen satışa sunulmasına mani olmak, tehdit ve zor kullanarak diğer bir esnafın malın fiyatını düşürmesine engel olmak, veya malın fiyatını yükseltmesi için baskı yapmak, pazarın sevk ve idaresinde belediye tarafından görevlendirilmiş kişilere bu yönde maddi ve manevi baskı yapmak, tehdit etmek, bu yönde organize suç şebekesi oluşturmak yönünde hakkında tespit yapılan kişiler ve bunların birinci dereceden yakınları Mardin ili dâhilinde tahsis alamazlar, adlarına tahsis var ise bu tahsisler iptal edilir. Haklarında savcılığa suç duyurusunda bulunulur,

ş) Pazaryerlerinden, seyyar satıcılara mal veren pazarcının var ise tahsisi/tahsisleri iptal edilir. Pazaryerlerinin dışında, özellikle seyyar satıcılarda, pazaryerinde oluşması gereken fiyatların altında fiyatla mal satılmasını sağlayan pazarcıların derhal pazaryerleri ile ilişkisi kesilir.

t) Toptancı hallerde üzerlerinde hal satış yeri kayıtlı olanlar pazaryerlerinde tahsis alamazlar. Hallerde nam ve hesaplarına satılmak üzere mal gönderen üretici (müstahsil) dışındaki gerçek kurum ve kişiler pazaryerlerinden tahsis alamazlar.

u) Geçici pazar yerlerinde kendi yetiştirdiği sebze ve meyveyi getirip satanlar, üretici (müstahsil) olduklarına dair ilgili Kamu Kurumundan, yoksa ihtiyar heyetinden fotoğraflı üretici (müstahsil) belgesi almak ve bu belgeyi daima yanında bulundurmaları zorunludur.

ü) Pazar yerlerinde açıkta, tezgâhta içki içmek ve içirmek yasaktır.

v) Pazar yerlerinde seyyar olarak çay, köfte vb. gıda maddelerinin satışının izinsiz yapılması yasaktır,

y) Pazarcı esnafı iştiğal konusu dışında faaliyette bulunmayacaktır,

z) Belediye emir ve yasaklarını ihlal etmeyi alışkanlık haline getiren, özellikle aşağıda belirtilen suçları işleyenlerin çalışma Belgeleri iptal edilerek pazarlardaki faaliyetlerine son verilecektir.

1) Bir yıl içinde 5 defa fatura ibraz etmeyenler,

2) Pazar çizgilerini ihlal edecek şekilde satış yapanlar ve malzeme koyanlar,

3) Hileli satış yaptığı ve Ölçüler kanununa aykırı hareket ettiği tespit edilenler,

4) Çöp torbası kullanmayan ve tezgâh yerini temizlemeden bırakanlar,

5) İki hafta üst üste mazeretsiz olarak Pazar tezgâhının başında bulunmayanlar,

6) Görevli memurlara ve müşterilere saygısız ve kaba davranışlarda bulunanlar,

- 7) Açıkta satılması yasak olan malzemeleri satanlar ile soğuk hava dolabı kullanması gerektiği halde kullanmayanlar,
- 8) Pazaryerini kiraya verenler ve devredenler,
- 9) Pazarın kalkış saatine riayet etmeyenler,
- aa) Etiketlerin kare, dikdörtgen, daire ve benzeri geometrik bir şekilde olması gerekir. Bunların kolaylıkla görülebilir boyutlarda, üzerindeki rakam ve harflerin okunabilir, düzgün, eksiksiz, gerçeğe uygun, yeterli büyüklükte ve başka rakam, kelime ve işaretlerle karışıklığa sebep vermeyecek görünüşte olması, yanıltıcı ve aldatıcı bilgiler içermemesi zorunludur. Etiketlerin tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilecek ve hangi mala ait olduğu açıkça belli olacak şekilde konulması gerekir. Etiket satış fiyatlarının “ Türk Lirası ” veya kısaca “ ” şeklinde yazılması zorunludur. Etiketlerdeki fiyatlandırma litre ve kilogram bazında yazılacak, yarım kilo “ ” gibi ifadeler yazılmayacaktır.

Gezici ve sabit seyyar satıcılar ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 13-(1) Gezici ve sabit Seyyar Satıcılar ile İlgili aşağıdaki kurallar uygulanır.

a) Belediye Başkanlığınca gezici ve sabit satıcılık yapma izni olmadan satış yapılması yasaktır. (Gezici ve sabit satıcılık yapmak isteyenler bir dilekçe ile Belediye Zabıta Dairesi Başkanlığı/Müdürlüğüne müracaat edecek gerekli onay alındıktan sonra, uygun görülenlere belirli bir işgaliye harcı karşılığında süreli izin verilebilecektir, verilen izin emsal teşkil edemez. Bu işlem yapılırken Belediye Zabıta Dairesi Başkanlığı/Müdürlüğüne, nüfus cüzdan sureti ile her ikametgâh değişikliğinde yeni ikametgâh teslim edilecek ve 6 ayda bir ikametgâh senetleri ve izin işlemleri yenilenecektir.)

b) Turist olarak şehre gelen yabancılara, ilgili kurumlardan tercümanlık belgesi olmadan ve turistlerin rızası dışında zorla tercümanlık yapmaya çalışmak yasaktır,

c) İzinsiz olarak gezici ve sabit gıda maddesi satışı yapılamaz, ancak özel olarak bu iş için imal edildiği belgelenen, gıda mevzuatı hükümlerine uygunluğu ve TSE belgeli motorlu ya da motorsuz araçlar ile gezici satış yapılmasına ilgili belediyesince izin verilebilir, bu izinlerde süreli olacaktır,

ç) Gezici ve sabit satıcılar, ilgili belediyenin belirlediği kıyafeti giymek zorundadır, ayrıca kullanılacak araçlar için belediyelerin özel hüküm getirme hakkı saklıdır. Satıcılar belediye tarafından verilen iş elbisesini giymek zorundadır. Kullandıkları iş elbiseleri, el ve yüzleri temiz olacaktır. Yakalarında isim ve yaptığı işi belirten yaka kartı takmaları zorunludur,

d) İzin alarak gezici ve sabit satıcılık yapan kişiler portör muayenelerini 6 ayda bir yetkili kuruluşlara yaptıracak ve bu muayene cüzdanlarını yanlarında taşıyacaklardır. Yapılan kontrollerde sağlık muayene cüzdanlarını ibraz edemeyenler ve izin belgesinde yazılı kişi haricinde biri tarafından işletilen tezgâhın izinleri derhal iptal edilir,

e) Simit türü benzeri unlu mamullerin satışı için belediyelerce belirlenecek standartlardaki araçlarda satış yapılması şartı ile izin verilebilir. Bu araçlar kesinlikle camekânla kapalı olacak, ürünlere kesinlikle çıplak elle temas edilmeyecektir. Bu araçların camekânında satışa çıktığı fırın veya yapım yerinin ismi, adresi ve fiyatı yazan 20x20 ebadında bir levha asılı olacaktır,

f) Gezici ve sabit olarak izinli satış yapanlar, sattıkları malı nereden aldıklarını belirten alış faturasını daima yanlarında bulunduracak ve her isteyişte göstereceklerdir,

g) Gezici ve sabit satıcıların açıkta ya da ambalajsız, bardakla su, ayran ve benzerlerini satmaları yasaktır,

ğ) Yüksek sesle bağırarak ve ses yükseltici araçlarla ve hoparlörlü araçlarla veya durarak satış, reklam, ilan yapılamaz,

h) Hazır gıda (fastfood) türü gıda maddesi satışına uygunluğu yetkili birimler tarafından onaylanmış motorlu vasıtalar içinde gıda maddesi satan gezici ve sabit satıcılar, satış yapmak istedikleri alan hangi belediyenin görev yetki sorumluluğunda bulunuyor ise o yerin belediyesinden izin alacaktır. Bu tür verilen izinlerde oturarak yeme içme mekânı tertiplenemez,

ı) Motorlu vasıtalarda hazır gıda (fastfood) türü gıda maddesi satılabilmesi için bu vasıtalarda müteaddit havalandırma menfezleri bulundurulacaktır. Bu vasıtaların hazır gıda (fastfood) türü gıda maddesi satışından başka maksatla kullanılması yasaktır,

i) Motorlu vasıtalarda mamul ve gıda maddesi satan esnafın bu maddeleri ruhsatlı imal yerlerinden almaları ve belgelendirmeleri mecburidir,

j) Motorlu araçlar ile satış yapılabilmesi için, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte bu iş için aranan özelliklere uyulur.

k) Belediye Başkanlığımız sınırları içerisinde ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcılar faaliyetten men edilir, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddeleri ilgili birim amirinin onayı ile gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı mallar ise yine ilgili birim amirinin onayı ile yoksullara verilir.

Trafik ve toplu taşıma ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 14- (1) Şehir içi trafik ve toplu taşıma araçları ile ilgili aşağıdaki kurallar geçerlidir.

a) Duraklamanın yasaklandığı ve bir trafik işareti ile belirtilmiş olduğu yerlerde araç park etmek yasaktır.

b) Yaya geçitleri, yaya kaldırımı, okul geçitleri ve diğer geçitlere her ne şekilde olursa olsun araç park etmek yasaktır.

c) Kavşaklarda, rampalar, tüneller, köprüler ve bağlantı yollarında 5 metre mesafe içerisinde park etmek yasaktır.

ç) Otobüs, , taksi duraklarında ve özürlü araç park yerlerinde park etmek yasaktır.

d) Park eden araçların yanında (çift sıra) park etmek yasaktır.

e) Belirlenmiş yangın musluklarının, otobüs durakları, sivil ve resmi otoparklarının 5 metre her iki yönünde park etmek yasaktır.

f) Belirli kişi veya kurumlar için belirlenmiş (kamu binaları önü, yük indirme bindirme cepleri) yerlerde park etmek yasaktır.

g) UKOME tarafından alınmış kararlara istinaden herhangi bir bölgede yapılan alt yapı ve üst yapı çalışma bölgelerinde park etmek yasaktır.

ğ) Araç park etmek için yer ayırma amaçlı veya araç park edilmesini önlemek amacıyla yollara ve kaldırımlara zincir çekmek, çiçeklik vb. şeyler koymak yasaktır.

h) Şehir içinde amme mülkü üzerinde Belediyece tespit ve tahsis edilen yerler dışında her türlü araç park etmek yasaktır.

ı) Belediye sınırları içerisinde, toplu taşıma araçlarının, yetkili birimlerce kendisine tahsis edilmiş duraklar haricinde yolcu alması, indirme yapması, bekleme yapması, park etmesi yasaktır.

i) UKOME kararı ile park etmenin kesinlikle yasak olduğu belirlenen yerlerde motorlu yâda motorsuz araçlarla bekleme yapmak, park etmek, yolcu indirmek yasaktır.

j) Ruhsatlı otoparklar dışında park eden araçlardan ücret almak ve değnekçilik yapmak yasaktır.

k) Şehir dâhilinde meskûn sahalarda dolmuş veya boş olarak LPG tüp kamyonları ile akaryakıt tankerlerinin park edilmesi yasaktır. Bu tür araçlar Belediyece belirlenen alanlara park edilecektir.

l) Kamuya ait alanlarda hurda araçlar park halinde bırakılmayacaktır. Hurdaya çıkarılmamış araç da olsa uzun süreli park halinde bulundurulmayacaktır. Hurda veya hurdaya çıkarılmamış ama görüntü kirliliği yaratan (tekerleri olmayan, yıpranmış, kullanılmaz durumda bulunan) araçlar Belediye tarafından çekici ile çekilerek yeddi emin altına alınarak gerekli cezai müeyyide uygulanır.

m) Toplu taşıma araçlarını temiz bulundurulması

n) Belediyece yasaklanmış yerlerde hayvanların çektiği araçlarla trafiğe çıkmak yasaktır.

o) Belediyenin ilgili birimlerinin toplu taşıma araçları ile ilgili aldığı kararlara uymamak,

ö) Kamu alanlarında ticari amaçla araçları park halinde bırakarak aracın üzerine “Satılık-Kiralık” gibi levhalarla ticari faaliyette bulunmak yasaktır,

p) Halkın dinlenmesine mahsus alanlara, belediye tarafından belirlenmiş saatler dışında araçla giriş yaparak, aracı park halinde bırakmak yasaktır.

r) Kamu veya özel otopark giriş-çıkışlarına araç park ederek araç giriş çıkışlarına engel olmak yasaktır.

s) Sürüş emniyetini ve trafik güvenliğini tehlikeye düşürecek derecede hasarlı olan bir toplu taşıma aracı ile taşımacılık hizmeti yapmak,

- ş) UKOME tarafından belirlenen fiyat tarifesini yolcuların kolayca görebileceği bir yere asmak ve çalıştıkları hattın numarasını ve güzergâhını belirten uygun levhayı koymak zorundadır,
- t) Taşıma hizmetlerini kabul edilebilir mazeretler (arıza, olumsuz hava gibi) dışında varsa zaman tarifesine uygun kesintisiz olarak yerine getirmek zorundadırlar,
- u) Toplu Taşıma Araçlarında çalışan şoförler temiz, bakımlı ve günlük sakal tıraşı olacaklardır. Ayrıca araç içeresine Belediyece belirlenen bir yere yolcuların şikâyetleri ile ilgili başvuracakları telefon numaralarını gösterir bir levha takılması zorunludur.
- ü) İlgili oda tarafından verilen şoför tanıtım kartını yolcuların görebileceği şekilde araçta bulundurmamak zorundadırlar. Kartını başkasına kullanırmak yasaktır.
- v) Yolculara saygılı, nazik davranmak ve engelli vatandaşlara yardımcı olmak zorundadırlar.
- y) Validatör değerleri güzergâh ve ücret tarifesine uygun olarak Manyetik kartların cihaza okutulmasını sağlamak zorundadırlar, belirlenen ücret tarifesinin altında veya üstünde bir ücret alınması yasaktır.
- z) Belediye sınırları içerisinde, trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak için ilgili kurumlarca alınan kararlara uyulması zorunludur.
- aa) Kanun ve Yönetmeliklerde belirlenen indirimli ve ücretsiz seyahat kartlarına Toplu Taşıma Araçlarında uyulması zorunludur.
- bb) Toplu Taşıma Araç sürücüleri durakta bekleyen yolcuyla almak zorundadır.
- cc) İçine alma (İstiap) haddinden fazla yolcu alınmaz ve yolcu kapasitesini attırmaya yönelik olarak araca koltuk, oturak vs. ilavesi yapılamaz,
- çç) Toplu Taşıma Araçlarında havalı korna bulundurulamaz,
- dd) Toplu Taşıma Araçları, taşımacılık hizmeti esnasında UKOME tarafından belirlenen bekleme yeri ve duraklarına, trafiği aksatmayacak, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek, bekleme yeri ve durak alanını taşımaya uygun şekilde nizami yanaşmamak
- ee) Toplu Taşıma Araçları ile Taşımacılık hizmeti esnasında, araç içi sıcaklığını 20-24 derece değerleri arasında tutmak ve araç içinin görülmesini engelleyecek renkte, cam veya film bulunduramaz.
- ff) Trafiği düzenlemek amacı ile Belediyece temin ve tesis edilen trafik işaret levhalarına, ışıklı, sesli trafik lambalarına, yol çizgilerine vb. her türlü tehlike uyarı, trafik tanzim, bilgi işaretlerine ve işaretlere riayet etmek zorunludur.
- gg) Yaya ve taşıt yollarında, yayaların ve araçların hareketini zorlaştıracak, trafiği tehlikeye düşürecek ve mani olacak şekilde trafik akışını engellemek.
- ğğ) Belediye sınırları içerisinde, Toplu Taşıma Araçları duraklarda seferi sırasında uzun süre bekleme yapmak park etmek
- hh) Araçlarda kurallara ve yönetmeliğe uygun olmayan personel çalıştırılması ve aracın iştilal konusu dışında taşımacılık yapmak.
- ıı) Belirlenen zamanda hatta çıkmamak veya erken çıkmak zaman ihlali yapmak
- ii) Aracıyla ilgili tamir, onarım, bakım vb. durumları yazılı olarak bildirmeden çalışmamak.
- jj) Aşırı süratli veya trafiği aksatacak kadar yavaş araç sürmek, müşteriye kaba davranmak araca almamak veya araçtan indirmek.
- kk) Büyükşehir Belediye sınırları içinde toplu taşıma araçlarından üniformalı zabıta personeli kimlik göstermeksizin, sivil kıyafetli zabıta personelleri de zabıta kimlik kartını göstermek suretiyle ücretsiz olarak yararlanacaklardır.
- ll) UKOME kararıyla yürürlüğe konulan yönergelerde Toplu Taşıma Araçları için yer alan kurallara riayet etmek,
- mm) Toplu Taşıma Araçlarında İlan ve Reklam Yönetmeliği ile UKOME kararları kapsamında belirtilenler haricinde reklam uygulaması yapmak,
- nn) Toplu Taşıma Araçları ile taşımacılık hizmetleri esnasında UKOME kararı ile belirlenmiş trafik düzenlemelerinde yâda mücbir sebeplerle oluşacak hallerde, trafik zabıtası veya belediye zabıtasınca yönlendirilecekleri geçici güzergâhlara uymak zorundadır.
- oo) Toplu taşıma araçlarının yolcu ve bagaj bölümüne yolcuların can güvenliğini tehlikeye düşürecek özelliğe sahip yanıcı, parlayıcı, patlayıcı, kirletici, kesici vb. malzemelerle taşıma kafesi olmayan evcil hayvan almak. Taksilerin bagaj bölümüne bagaj boyutunu ve içine alma (istiap) haddini aşan yük almak,

öö) Toplu taşıma araçları ile taşımacılık hizmeti esnasında mesafe, trafik yoğunluğu ve iklim şartları gibi sebeplerle yolcu çağrılarına cevap vermemek, yolcunun gitmek istediği adrese normal güzergâh dışından götürmek,

pp) Toplu Taşıma Araçları ile taşımacılık hizmeti esnasında araç kapıları kapanmadan hareket etmek ve kontrolsüz yolcu indirip-bindirmek,

rr) Belediyeden izinsiz fayton taşımacılığı yapmak ve çevreye herhangi bir suretle (çevre kirliliği, gürültü, parklanma vb.) rahatsızlık vermek,

ss) Taksi, dolmuş taksi ve kara toplu taşıma araçları, servis araçları, hafriyat ve ağır tonajlı araçlar ile özel araçlar hakkında, Belediyenin karar organları ve Belediye adına yetki kullanan UKOME ve AYKOME' nin almış olduğu kararlara aykırı hareket etmek,

şş) Demir tekerli veya paletli araçların Belediyeden izinsiz olarak şehir merkezinin herhangi bir yerinde çalışması ve/veya Belediyeye belirlenen alanların dışına park edilmesi,

tt) UKOME belirlediği saatler dışında yükleme veya boşaltma yapmak, bu işlemler yapılırken çevre sakinlerini rahatsız etmek, çevreye zarar vermek veya kirletmek uzun süreli olarak cadde veya sokağı işgal etmek,

uu) Toplu taşıma araçlarındaki şoförler yayalara, sürücülere/şoförlere karşı nazik ve saygılı olmalıdır. Hiçbir şekilde kaba davranış ve sözle hakaretlerde bulunamazlar.

üü) Belediyemize, belediyemiz ortaklarına, iştiraklerine ait alanların her ne suretle olursa olsun işgal edilmesi yasaktır.

Dolmuş taksi ve minibüsler ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 15- (1) Dolmuş, taksi ve minibüslerin uymaları gereken kurallar şunlardır.

- a) Güzergâh levhası asmamak,
- b) Fazla yolcu almak,
- c) Çıgırtkanlık yapmak,
- ç) Durak dışı durmak ve yolcu almak,
- d) Yaya kaldırımına yanaşmadan durmak,
- e) Araçta sigara içmek,
- f) Aracı temiz tutmamak,
- g) Güzergâh dışı çalışmak,
- ğ) Bozuk araçla çalışmak,
- h) Kırık camlı araçla çalışmak,
- ı) Yolcuya kötü muamele yapmak,
- i) Hususi taksicilik yapmak,
- j) Güzergâhını tamamlamadan ilk kalkış yerine dönmek,
- k) Denetim görevlilerince istenen belgeleri ibraz etmemek,
- l) Fazla oturma yeri bulundurmak,
- m) Belediyeden izin almadan yolcu taşımacılığı yapmak, yasaktır.

Ticari taksiler ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 16- (1) Ticari taksilerin uymaları gereken kurallar şunlardır.

- a) Ticari taksi sürücülerinin "Tanıtım Kartı" ve "Çalışma İzin Belgesi" olmadan çalışmaları
- b) Ticari taksilerde taksimetre bulundurmamak, bozuk veya arızalı taksimetreyi derhal tamir ettirmemek, taksimetreyi açmadan yolcu ile pazarlık etmek, şehir dâhilinde istenilen yere gitmemek yolcudan fazla ücret almak
- c) Taksimetreyi yolcunun bindiği noktadan önce açmak
- ç) Ticari taksilerin dolmuş taksi gibi çalışmazlar ve servis taşımacılığı yapamazlar.
- d) Ticari taksi plakalı bir aracın ikinci bir durakta çalışamaz.
- e) Taksi ve Taksi Dolmuş Yönetmeliği kapsamında UKOME kararı verilerek alınmış çalışma izin belgesi olmadan taksi durağı kurmak.

f) Ticari taksilerin üzerinde "TAKSİ" yazılı tepe lambası olmalı, bu lamba geceleri müşteri alındıktan sonra söndürülmeli, boş iken yakılmalıdır ayrıca aracın içinde ve üzerinde herhangi bir işaret, reklam, lamba vb. olmamalıdır.

g) Köprü, otoyol, otogar kullanım bedelleri hariç taksimetrede yazılı bedelin dışında ücret talep etmek, yasaktır.

Yolcu terminalleri ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 17- (1) Yolcu terminallerinde uyulması gereken kurallar şunlardır.

a) Terminalin nizam ve intizamını bozacak davranışlarda bulunmak yasaktır.

b) Terminalin nizam ve intizamını korumak maksadıyla Büyükşehir Belediye Başkanlığı veya ilgili kurumlarının alacağı kararlara yazıhane sahipleri, işletmeciler ve işçiler uymak zorundadır.

c) Terminal dâhilinde faaliyette bulunan yazıhaneler, Belediye Zabıtasına en az bir hafta öncesinden, işleyeceği hattın adını, hareket saatlerini ve alacağı ücretleri bir yazı ile bildirmeye zorunludur. Kalkış saati olmadan ve gerekli izni almadan Terminal içinden hiçbir nedenle otobüs kaldırılamaz.

ç) Vasıtalar, Belediye Zabıtasına bildirdikleri, gerekse yolcuya verdikleri bilette yazılı saatte hareket etmeye mecburdurlar. Yolcunun olmadığı, az yolcunun bulunduğu, arabanın bozulduğu gibi bir takım sebepler ileri sürerek hareket tehir edilemez.

d) Yolcunun biletinde yazılı olduğu yere kadar götürülmesi mecburidir.

e) Müşteriye aktarmalı bilet kesildiği durumlarda, mesul olan firma müşteriyi Mardin' den kalkan ilk vasıta ile gideceği son yere kadar götürmek mecburiyetindedir. Aktarmalı kesilen biletlerde yazı ile ve imzalı olarak yolcunun oturacağı yer, numarası taahhüt edilmedikçe aktarma mahallinde, müşterinin biletinde yazılı olan numaraya oturtulma mecburiyeti yoktur.

f) Bagaja konulan valiz çanta, denklere bagaj fişi kesilerek, kesilen fişlerden bir nüshası bagaj sahibine, diğer nüshası da bagaja konulan valiz, çanta ve denklere bağlanacaktır. Bagajda kaybolacak eşyadan otobüs sahibi sorumludur.

g) Terminal içinde genel ve acil anonslar dışında, yazıhane sahipleri sesli duyuru yapamazlar.

ğ) Otobüs, servis araçları veya özel araçlar terminal içinde park, onarım, yağlama-yıkama temizlik vs. ihtiyaçlarını belediyenin göstereceği yerler dışında yapamazlar.

h) Taşımacı, Yazıhane sahipleri veya işyeri sahipleri kendilerine tahsis edilen yerlerde Belediyeden izin almadan değişiklik, tadilat yapamaz.

ı) Terminal dâhilindeki yazıhanelerde, kanepelerde gece veya gündüz uzanıp, yatmak ve uyumak yasaktır.

i) Her yazıhane sahibi, yazıhanelerinde çalışan personeline ait haftalık çalışma saatlerini gösteren listeyi Terminaldeki Belediye Zabıta Birimine vermeye mecburdur.

j) Yazıhanelerde çalışacak bu kişilerin yetkili kurullarca belirlenecek kılık kıyafet talimatına uymaları, günlük bakım ve temizliklerine dikkat etme zorunluluğu vardır. Ayrıca. Belediye Zabıtasından alacakları çalışma kimlik kartlarını sol yakalarına takacaklardır.

k) Yazıhanelerde hiç bir şekilde uzun süreli misafir kabul edilmez. Yazıhaneler ambar veya emanet yeri gibi kullanılamaz.

l) Yazıhanelerde içki içilmesi, kahve veya çay ocağı açılması yasaktır.

m) Yolcuyu kendi yazıhanesine çekmek için her ne şekilde olursa olsun (Fiyatlarda dâhil olmak üzere) yazıhaneler arasında haksız, kanunsuz ve yıkıcı rekabet etmek yasaktır. Belirlenen fiyatlar dışında düşük fiyatla sürekli olarak yolcu taşıyacak olan firmaların ilgili Bakanlıktan izin belgesi almaları zorunludur.

n) Yolcu alacak otobüslerin önüne, gidilecek yer, hareket saatini gösterir 45-25 cm. ebadında bir levha konulması mecburidir.

o) Terminalden çıkış yapacak yolcu otobüsleri, belirlenen saatte hareket ederek, peronu boşaltmak zorundadır. Otobüslerin egzozundan çıkan dumanların terminalin havasını olumsuz yönde etkilememesi için otobüslerin kalkış saatinden beş dakika önce çalıştırılacaktır. Transit gelen vasıtalar, kendilerine ayrılmış bölümde bekleme yapacaklar ve bekleme süreleri 20 dakikayı geçmeyecektir. (Bu müddet belediyenin yetkili kurullarınca değiştirilebilir.)

- ö) Vasıta sürücülere Belediye Zabıtasının vereceği direktiflere uymaya mecburdur.
- p) Terminal dâhilinde vasıta sürücülerinin süratli gitmesi, korna çalarak halkı rahatsız etmesi yasaktır.
- r) Vasıtaların bulunduğu garaj kısmı dâhilinde yanıcı ve patlayıcı madde bulundurmamak yasaktır.
- s) Terminalin temizliğinden Terminal Müdürlüğü sorumludur.
- ş) Yurtdışı ve Şehir dışından Şehrimize, Şehrimizden ve Yurtdışı ve Şehir dışına yolcu taşıyan otobüs vs. gibi vasıtaların, Terminal haricinden veya kendilerine gösterilen mahaller dışında yolcu indirmeleri ve bindirmeleri yasaktır.
- t) Otogarda şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan şirketler, yazıhane sahipleri veya firmalar; kimsesiz, düşkün, yolda kalmış kişileri istenilen yere kadar götürmek üzere Büyükşehir Belediyesi adına günlük 1 kişilik kontenjani ayırmak zorundadır.
- u) Şehirlerarası Karayollarından gelerek Belediyemiz mücavir alanlar içerisinde yolcu taşımacılığı yapan araçların İl Trafik Komisyonunun ve UKOME'nin belirlediği güzergâhın dışına çıkmak veya indirme bindirme yerlerinin haricinde yolcu indirmek/bindirmek yasaktır. UKOME kararlarına eksiksiz bir şekilde uymak.
- ü) Şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan otobüs ve minibüslerde akacak ve kokacak gıda veya tehlikeli yanıcı-yakıcı maddelerin taşınması yasaktır.

İlan ve reklam ile ilgili emir ve yasaklar

- MADDE 18-** (1) İlan reklam ve tanıtım faaliyetleri ile ilgili aşağıdaki kurallara uyulması gerekmektedir.
- a) Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde Büyükşehir Belediyesinin İlan Reklam yönetmeliğine aykırı olarak ilan reklam unsuru konulamaz.
- b) Belediyeden izin alınmadan herhangi bir şekilde süreli ya da süresiz tanıtım amaçlı stant açmak ve gösterilen yerler dışında faaliyet göstermek.
- c) Belediyece izin verilmeyen yerlere kâğıt afiş yapıştırılmaz, bez afiş asılamaz,
- ç) Belediyemizin sorumluluğunda bulunan bölgelerde izinsiz anket yapmak ve yaptırmak, el ilanı ve bilgi broşürü dağıtmak ve dağıttırmak. Yasaktır.

İKİNCİ KISIM Belediyenin Ruhsatına Tabi İşyerleri

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

- MADDE 19-** (1) Belediyenin ruhsatına tabi işyerleri ve burada çalışan kişiler aşağıdaki genel hükümlere uymak zorundadırlar.
- a) İşyeri amaca uygun bir şekilde tasarlanmış, temiz ve aydınlatması yeterli olacaktır. Temizlik sıhhi ve fenni usullerle toz kaldırmadan ve iş saatleri dışında yapılacaktır. Çalışan elemanların eli yüzü ve üst başları temiz ve düzenli olacaktır.
- b) İşyerinin havalandırma tertibatı bulunacak, ısıtma ve havalandırma soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile yapılacaktır.
- c) Tek ruhsatla açılan ve birden fazla faaliyet alanı bulunan işyerlerinde her faaliyet dalı için ilgili bölümlerde öngörülen şartlar ayrıca aranacaktır.
- ç) On kişiden fazla çalışmanı bulunan müstakil işyerlerinde dinlenme yeri, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayan için ayrı tuvalet bulunacaktır. Ancak birden fazla işyerlerinin bulunduğu iş hanı, iş merkezi ve benzeri yerlerde ortak tuvalet kullanılabilir.
- d) İşyerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak ve atık suyun uygun bir şekilde tahliye edilmesini sağlayacak bağlantı bulunacaktır.

e) Açıkta yiyecek ve içecek satılan, depolanan ve servisi yapılan işyerlerinde, yiyeceklerin hazırlandığı bölümlerin tabanları, duvarları ve yiyeceğin temas ettiği yüzeyler seramik, mermer, çelik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir, tavanlar buğulanmayı, küflenmeyi önleyici nitelikte olacaktır. Yiyecek hazırlama ve pişirme bölümünde oluşan buhar, koku, duman ve benzeri kirleticileri tahliye edecek baca sistemi kurulacaktır. Bardak ve tabaklar cam veya porselen kaşık, çatal ve bıçak paslanmaz çelikten olacaktır.

f) İtfaiye raporu alması gerekmeyen işyerlerinde, çalışanların ve müşterilerin güvenliğini sağlamak amacıyla yangına karşı önlemler alınacaktır.

g) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ve 30 kişiden fazla çalışanın bulunduğu işyerlerinde yangına karşı gerekli önlemlerin alındığını gösteren itfaiye raporunda belirtilen tedbirlerin alınmış olması gereklidir. 30 kişiden az çalışanın bulunduğu işyerlerinde gerekli yangın söndürme tertibatı ve aleti bulunacaktır.

ğ) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleriyle, kişilerin yoğun olarak giriş çıkış yaptığı diğer işyerlerinde giriş ve çıkışlar ayrı kapıdan olacak ve yangına karşı ayrıca tahliye çıkışı bulunacak, yangın çıkışları ışıklı tabela ile gösterilecektir.

h) Umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokantalarda ve pastanelerde şehir şebekesine bağlı su bulunacak. Bu tür işyerlerinde çalışan elemanların üst, baş, kılık kıyafetleri düzgün ve temiz olacaktır.

ı) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri, konaklama yerleri, düğün salonları, lokantalar ve benzeri işyerlerinde bulunan tuvaletlerin zeminleri ve duvarları mermer, seramik ve mozaik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir malzemelerle kaplı olacaktır. Tuvalet ile mutfak yan yana olmayacaktır.

i) İş merkezi, pasaj, gar, terminal gibi yerlerde ortak kullanıma ayrılmış yeter sayıda lavabo ve tuvalet varsa, buralarda açılan işyerleri için ayrıca tuvalet ve lavabo şartı aranmaz.

j) Canlı müzik izni olan yerlerde, belirlenen saatler dışında ve ilgili mevzuatta belirtilen ses seviyelerinin üstünde halkın huzur ve sükûnunu bozacak şekilde yayın yapılması durumunda, canlı müzik izni verilirken işletme sorumlusuna tebliğ edilerek verilen "Canlı Müzik İzni" iptal edilir. İşletme sorumluları, canlı olarak veya elektronik cihazlarla yapılan müzik yayınının tespit edilen saatleri aşmamasını ve gerekli ikaz levhalarının işyerine asılmasını sağlar.

k) Belediyenin ruhsatına tabi işyerlerinde ilgili belediyelerinden alınmış ruhsat, vergi levhası, satışını yapıyorsa alkollü içki satış ruhsatı, Pazar günleri açık kalıyor ise Pazar günü çalışma izni, 30 kişiden fazla çalışanın bulunduğu işyerlerinde ve umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde ilgili itfaiye raporu vb. izinler ile ilgili belgelerin işyerinde bulundurulması gerekmektedir. Sorulduğunda ibraz edilecektir.

l) Belediyenin ruhsatına tabi işyerlerinde ilgili belediyenin ruhsat veren makamı tarafından hazırlanmış ve tasdik edilmiş teftiş defteri bulundurulacak, dolan defterlerde 2 yıl müddetle muhafaza edilerek teftiş için gelen yetkililere gösterilecektir.

m) Gıda satışı yapılan ve umuma açık yeme içme, istirahat ve eğlence yerlerinde çalışan personelin mutlaka sağlık raporu ya da sağlık muayene cüzdanları işyerinde her zaman hazır bulundurulacaktır ve her altı ayda bir bu muayeneler ilgili kurumlara yaptırılmış olacaktır.

n) Ruhsatında belirtilen işten başka iş ile iştigal edilmesi yasaktır.

o) Belediyenin Ruhsatına tabi işyerleri belediyece tespit ve ilan edilmiş bulunan açma ve kapama saatlerine riayet edeceklerdir. İşyerleri ilgililerince, belediyece tayin edilmiş açma kapama saatlerini gösteren en az 20x30 ebatlarında bir levha, müşterilerin dışarıdan görebilecekleri bir yere asılacaktır. Kapama saatinden evvel gelen müşteriler işi bitene kadar müessesede kalabilirler, fakat yeniden müşteri alınmaz. Müessese sahipleri ve işçiler işleri tedvir ve temizlik maksadıyla kapama saatinden itibaren (kapıları kapamak ve kapalı tabelasını asmak suretiyle) müessesede kalabilirler.

ö) Belediye, Vakıflar ve Kamu Kurum ve Kuruluşlarına ait olup ta, kiraya verilen WC' ler Belediyece tayin edilen fiyat tarifesine uymaya mecbur olup, fiyat tarifesi kolayca görülüp, okunabilecek yerde asılı olacaktır. Belediye ruhsatına haiz diğer işyerlerinde müşteri tuvaletlerinden ücret alınmayacaktır. Tuvaletlerde sabun, sıvı sabun, peçete ve tuvalet kâğıdı bulundurulması zorunludur.

- p) İşyerlerinde belediyece kabul edilen standartlara uygun çöp kabı bulundurulması zorunludur.
- r) Son kullanma tarihi geçmiş, bozulmuş, kokuşmuş gıda maddelerinin satışı yasaktır. Bu gibi mallar müsadere edilerek imha edilir. İmha işleminde çıkabilecek masraflar karşı taraftan tahsil edilir.
- s) Belediyece verilen veya ilgili kurumlarca belirlenen tarife dışında müşteriden fazla ücret alınmaz.
- ş) Gramaja tabi gıda maddeleri olan ekmek, pide, simit, döner, kebab, köfte v.b. eksik gramajlı olarak imal edilemez, müşteriye verilmesi ve satılması yasaktır.
- t) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına tabi her türlü işyeri sahibi sattıkları malın fiyatını belirtir etiket ve ilgili mercilerce verilen fiyat tarifesini işyerinde müşterilerin görebilecekleri uygun bir yere asmak zorundadır.
- u) İşyeri açma ve çalışma ruhsatını görülebilecek yere asmamak,
- ü) İş yerinde umumi temizliğe riayet etmemek,
- v) Faaliyet gösteren tüm işyerlerinde çalışan personel ve işyeri sahibinin müşterilerine iyi davranmaması,
- y) İşyeri ruhsat alanı dışına izin almadan ilave yaparak kapalı alan oluşturmak,
- z) Herhangi bir malın veya maddenin fiyatını etkileyecek şekilde kalite ve evsafını düşürmek veya değiştirmek için yabancı madde çürük ve bozuklarını karıştırmak,
- aa) Gıda üretimi ve satışıyla iştigal edilen işyerlerinde her türlü hayvan bulundurmak ve beslemek yasaktır,
- bb) Sıhhi ve gayrisıhhi işletme ruhsatına tabi bütün işyerleri, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte yer alan sınıflarına ve özelliklerine göre aranılan şartlara haiz olacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Hükümler

MADDE 20- (1) Belediyenin ruhsatına tabi işyerleri ile ilgili aşağıdaki özel hükümler uygulanır.

a) Her ne maksat ile açılır ve çalıştırılır ise çalıştırılınsın, belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren her türlü işyeri, özel mevzuat ile kurulmuş odaları veya ilgili bakanlık tarafından ruhsatlandırılrsa bile, Belediye Başkanlığımıza müracaat ederek gerekli izinleri alacaktır.

b) Hafta tatili kanunundan istisna olmak isteyen işyerleri ilgili belediyeye müracaat ederek izin almak zorundadır. Buna aykırı olarak işyerini çalıştıranların işyerleri Belediye Zabıtalrı tarafından kapatılır ve haklarında, 2/01/1924 tarihli 394 sayılı Hafta Tatili Kanunu'na istinaden idari para cezası uygulanır.

c) Satışa arz edilen her türlü maddeyi fiyatına tesir edecek şekilde, fazla ağır ambalaj malzemesi ile tartıp satmak yasaktır. T.S.E belgesiz ambalaj malzemesi haricindeki malzemeler kesinlikle ambalaj malzemesi olarak kullanılamaz.

ç) Her türlü tartı ve ölçü aletleri, 11.1.1989 tarihli 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümlerine göre zamanında kontrol ettirilecek ve damgalattırılacaktır.

d) Azami satış fiyatları ve kar hadleri tespit edilen maddelerin halka arz edilmemesi, satıştan imtina edilmesi, kaçırılması, saklanması veya satılmadığı halde satılmış gibi gösterilmesi ve ücret tarifeleri belirtilen hizmetlerden kaçınılması yasaktır.

e) Dükkânların Sokak veya caddeye bakan yüzlerine çivi, çengel vs, çakarak ufak tefek şeyler asmak yasaktır.

f) Lokanta, gazino, bar, pavyon ve kokteyl salonları ile benzeri müesseselerde;

1) Müessesenin unvanı, sınıfı, adresi ile sahibinin adı, soyadı yazılı, sahifeleri cilt ve varaka numaraları bulunan, muhteviyatında yenilen, içilen maddelerin cinsi, miktarı, birim fiyatları ile toplamını gösterir şekilde tanzim edilmiş, o günkü tarih atılmış ve sorumlu müdür veya servis garsonu tarafından imzalanmış en az 2 nüshalı hesap pusulaları kullanılması ve bir nüshanın istensin veya istenmesin müşteriye verilmesi zorunludur,

2) Hesap pusulası kullanan bütün müesseselerde, pusulalar, servis süresince masada bulundurulacak, masaya getirilen her madde getiriliş sırasına göre birim fiyatı ile birlikte müşterinin gözü önünde hemen yazılacaktır. Hesap pusulasının 2'nci nüshası müşteri istemeden kendisine verilecektir. Hesap pusulaları mutlaka soğuk damgalı olacaktır.

3) Gramaj ve fiyatları ilgili kurumlarca tayin ve tespit edilmiş, tartılarak satışı yapılması gerekli bulunan malların satışı ile uğrasan müesseselerde gram taksimatlı terazi bulundurulması zorunludur.

MADDE 21- (1) Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;

a) Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,

b) Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,

(İşyerleri ilgililerince, belediyece tayin edilmiş açma kapama saatlerini gösteren en az 20 x 30 ebatlarında bir levha, müşterilerin dışarıdan görebilecekleri bir yere asılacaktır. Müessese sahipleri ve işçiler, işleri tedvir ve temizlik maksadıyla kapama saatinden itibaren kapıları kapamak ve kapalı tabelasını asmak suretiyle müessesede kalabilirler.)

(Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon ve benzeri konaklama yerleri, gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler, sinema, kahvehane ve kıraathane, kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zekâ geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri, internet kefelere ve benzeri yerler, sabit veya seyyar olarak kullanılan kara, hava ve her çeşit taşıma araçlarında, kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması halinde bu yerlerde umuma açık istirahat ve eğlence yeri sayılır ve bu işyerlerinin açma kapama saatlerine riayet etmemeleri halinde, 4/7/1934 tarihli 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun, 24.11.2004 tarihli 5259 sayılı Kanun ile değişik 6. maddesi hükmüne göre işlem yapılır.)

c) Kanuni istisnalar saklı kalmak üzere, eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde on sekiz yaşından küçükleri çalıştıran,

ç) Bar, pavyon, gazino, meyhane gibi içkili yerler ile kıraathane ve oyun oynatılan benzeri yerlere yanlarında veli ve vasileri olsa bile on sekiz yaşını doldurmamış küçüklerin girmesine müsaade eden,

d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletildiği tespit edilen işyerlerine, 24.11.2004 tarihli 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 6. maddesine istinaden idari para cezası verilir.

MADDE 22- (1) Mal ve hizmet sunan her türlü işyerinde, işletmenin işgal ettiği iş ile ilgili hizmet, ürün ve mamullerin fiyat tarifelerinin müşterilerin kolaylıkla görebilecekleri yerde asılı olması mecburidir.

(2) Bu madde hükmüne aykırı hareket eden işyeri ilgilileri hakkında, 7/11/2013 tarihli 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yaptırımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

MADDE 23- (1) Bu yönetmelikte belirlenen kurallara uyulup uyulmadığının denetimini Belediye Zabıtaları yapar.

(2) Bu Yönetmelikte sayılan emir ve yasaklara uymayanlar ve muhalif hareket edenler hakkında, 3/7/2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanununun 34/e maddesi ve 15/5/1930 tarihli 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muadil Kanunun 1 inci maddesi gereğince, Belediye Encümenince; 30/3/2005 tarihli 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32. maddesinde belirlenen idari para cezası ve yasaklanan faaliyetin men'ine karar verilir. Ceza miktarları, her mali yılda ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

(3) Belediye encümeni, kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması halinde, masrafları tahsil edilmek üzere Belediye tarafından yerine getirilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM **Son Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM **Uygulama- Yürürlük**

MADDE 24- (1) Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili özel mevzuatta yer alan hükümler aynen uygulanır. Bu yönetmelik hükümlerinden ilgili özel mevzuat hükümlerine aykırılıkları görülenler uygulanmaz.

MADDE 25- (1) Bu yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında Büyükşehir Belediyesinin Sorumluluğu, görev, yetki ve sorumluluk alanları ile sınırlıdır.

MADDE 26- (1) İlçe belediyeleri bu yönetmeliği kendi belediye meclislerinde kabul etmek şartı ile uygulayabilecekleri gibi, bu yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak üzere yeni düzenlemeler yaparak kendi yönetmeliklerini belirleyebilirler.

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 27- (1) Mardin Büyükşehir Belediye Meclisinin 10.12.2014 tarih ve 103 sayılı kararı ile yürürlüğe giren Mardin Büyükşehir Belediyesi Belediye Emir ve Yasakları Uygulama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Yirmi dokuz maddeden oluşan bu yönetmelik Mardin Büyükşehir Belediye Meclisince kabul edilip, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.